

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) A STUDY OF SOCIAL RELIGION AND CULTURAL STUDIES OF PRATHOMSUKSA 1 STUDENTS BY CO-OPERATIVE LEARNING

ผู้วิจัย

เพ็ญใจ พรหมเทศนานนท์¹

Piengjai Pomtasnanon

peangjai-2009@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการสอนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) เปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียนละ 54 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบหลังการใช้แผนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียน จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยพบว่าแผนการสอนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.06/89.81 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากแผนการสอนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การสอนแบบร่วมมือ

ABSTRACT

The purpose of this study aimed to create and investigate the efficiency on co-operative learning,

as well as to compare first grade students with pretests and posttests on using co-operative learning. The sample group was 54 first grade students that were selected by Cluster Random Sampling. The researcher experimented for five weeks and used co-operative learning exercises, co-operative learning assessments and an academic co-operative learning, test with 20 point to conclude the study. The research results revealed as follows: The efficiency of co-operative learning was 89.06/89.81 which was higher than the setup standard (80/80) and The academic achievements of Grade 1 students after being taught using the co-operative learning teaching plan is higher than their academic achievements before being taught using the teaching plan statistical significance of 0.01

Keywords : Co-Operative Learning

บทนำ

จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดนและทำให้พลเมืองโลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วขึ้น นำไปสู่การผสมผสานความคิด ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษยชาติที่นำโลกเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

¹อาจารย์ประจำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อทุกชาติทุกภาษาเป็นเหตุให้ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนานตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยมุ่งพัฒนาคนและคุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญต่อประเทศการศึกษาจึงทำหน้าที่พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

ดังนั้นผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ให้บรรลุตามสภาพปัญหาที่ตนเองได้ประสบซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาต่อบุคคลและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2534: 2) สำหรับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในปัจจุบันการสอนวิชาสังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมได้วางจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมไว้ว่าต้องให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นความรู้ ความเข้าใจในความจริง เรื่องราวในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งทักษะต่างๆ ทางสังคมศึกษาซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะช่วยในการปรับตัวของผู้เรียนเพราะประสบการณ์ประจำวันของผู้เรียนนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความรู้อและความเข้าใจทางสังคมศึกษามากเมื่อเกิดปัญหาแก่ผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ความรู้เข้าช่วยในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

การศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวง ศึกษาธิการ : 2551) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แบ่งเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตใน

สังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 29) สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรมเป็นวิชาหนึ่งซึ่งมีความสำคัญเพื่อสร้างคุณลักษณะของพลเมืองให้มีจริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญที่จะทำให้ให้สังคมอยู่อย่างมีความสุขเรียบร้อย ไม่มีปัญหา ไม่มี ความวุ่นวาย หากคนในสังคมขาดจริยธรรมแล้วสังคม ย่อมวุ่นวาย ขาดความสงบสุขเต็มไปด้วยปัญหาทาง ศีลธรรมมากมาย ดังนั้นคุณธรรมของคนในชาติจึงควร จะได้รับการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมๆ กับการ พัฒนาวัตถุ (สุพล วังสินธ์. 2544:79-82) เพราะในสังคมมี การแข่งขันกันสูงเยาวชนของชาติเคยชินกับระบบการ แข่งขันตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัยการ เห็นแก่ตัวได้เกิดขึ้นและก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม พบปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะ เนื้อหาบางส่วนค่อนข้างยากครูสอนให้นักเรียนเน้นการท่องจำตามหนังสือ ทำให้นักเรียนเบื่อและไม่สนใจเรียน วิชาพระพุทธศาสนา นอกจากนั้นยังขาดสื่อการเรียนรู้ที่ ทันสมัย จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของ ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา พบว่า ครูผู้สอนวิชา พระพุทธศาสนามีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อยู่ใน ระดับกลาง โดยเรียงอันดับการปฏิบัติการเรียนการสอน จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนและด้านสื่อการจัดการเรียนรู้จะเห็นว่า ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนายังขาดการจัดทำสื่อการ จัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยมีการปฏิบัติน้อย นอกจากนั้นครู ส่วนมากไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาที่แท้จริงใน ปัจจุบันจะมุ่งเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติและบางเนื้อหา มี สาระเกี่ยวกับหลักธรรมที่มีภาษาบาลีเข้ามาเกี่ยวข้องทำ ให้ยากแก่การเข้าใจเนื้อหาและการนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งการ จัดกิจกรรมจะให้เกิดผลดีนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องปรับ รูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่เพื่อให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือมีความกระตือรือร้นในการเรียน และต้องสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนด้วย

ดังนั้นการจัดกิจกรรมของครู จึงเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไม่สมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ในปัจจุบันการเรียนการสอน จึงได้รับความสนใจและหาวิธีการพัฒนาการพัฒนาศูนย์ใหญ่เป็นไปในด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยมีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ เกิดขึ้นเพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากปรับเปลี่ยนเป็นกิจกรรม หรือประสบการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในการทำงานกลุ่ม แต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้ทำงานอันเป็นส่วนหนึ่งของงานทั้งหมด เพื่อจะให้งานสำเร็จลงด้วยดีแต่ละคนจะทำงานในส่วนความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ จากการทำงานเป็นหมู่คณะนี้จะทำให้นักเรียนได้รับความคิดว่าการที่จะทำงานอะไรให้สำเร็จได้นั้น จะต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่าย และแต่ละฝ่ายต้องทำงานประสานกัน หากคนหนึ่งคนใดในกลุ่มขาดความรับผิดชอบงานก็จะสำเร็จได้ยาก และการเรียนแบบร่วมมือ (co-operative Learning) เป็นวิธีจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่มีการฝึกกระบวนการกลุ่มหรือทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียนในช่วงแรกๆ เสียก่อน เช่น การยิ้ม การให้ กำลังใจ การใช้สายตา การลูบหลัง และอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกไว้อยอมรับและร่วมมือซึ่งกันและกันมากขึ้น (Johnson and Jhonson.1990: 29-33) เมื่อนักเรียนผ่านขั้นนี้ไปแล้วจึงจัดนักเรียนเข้ากลุ่มให้ทำงานร่วมกันโดยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มย่อยๆ แล้วให้นักเรียนแก้ปัญหาและทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ครูผู้สอนกำหนดโดยสมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นสมาชิกในกลุ่มนั้นจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกจะมีการพูดคุย และช่วยเหลือซึ่งกันละกัน และผลของการสอบของนักเรียน จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ตอน ในตอนแรกจะดูค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม ตอนที่ 2 จะดูคะแนน

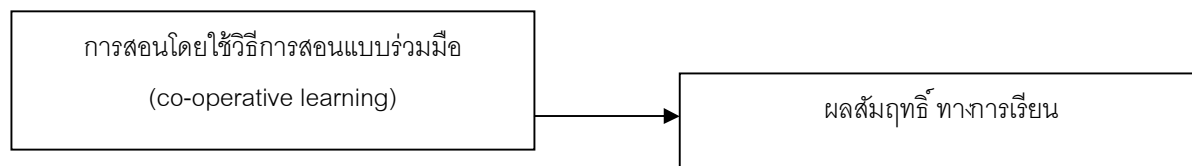
สอบเป็นรายบุคคล การทดสอบ 2 ครั้งนี้ต่างคนต่างสอบ แต่เวลาเรียนต้องร่วมมือกัน ดังนั้นนักเรียนที่เรียนเก่งจึงพยายามช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เพราะจะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดีขึ้น

ธรรมชาติของมนุษย์ต้องการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม การมีทักษะทางสังคมที่ดี การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหา เพื่อความสมบูรณ์ของชีวิตมนุษย์ การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ โดยเริ่มเรียนจากกลุ่มเล็กๆ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ การเรียนบทเรียนตามกำหนด และช่วยให้เพื่อนเข้าใจบทเรียน ผู้เรียนจะค้นหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มก็จะช่วยกันเด็กเก่งก็จะช่วยเด็กอ่อนเพื่อให้งานของกลุ่มตนเองประสบความสำเร็จและสมาชิกในกลุ่มจะได้ฝึกการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกติกาของกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย เพราะฉะนั้นการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (Co-operative Learning) เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในบทเรียนต่างๆ เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะในการคิดร่วมกันกับผู้อื่นฝึกการเป็นผู้นำร่วมด้วยช่วยกันในการทำงาน ฝึกความรักและความสามัคคี ที่ดีต่อกัน

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบร่วมมือกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เพื่อศึกษาว่าการสอนแบบร่วมมือนี้จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพราะเป็นวิธีการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้แสวงหา ความรู้ แนวคิด ทักษะ วิธีแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งผลลัพธ์ ที่สำคัญของการสอนแบบร่วมมือคือทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะทางสังคมที่ถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและสังคมอนาคต

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) เรื่องพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) ก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) โดยการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการอ้างอิงจากผลการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 211 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 54 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น แผนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ

ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบท้ายแผนการสอน 10 แผน จำนวนแผนละ 5 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พระพุทธศาสนา ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์มาแผนละ 3 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 20 ข้อ ข้อสอบมีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เพื่อใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แบบแผนการทดลองและดำเนินการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One group pretest posttest design) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 ซึ่งมีลักษณะแบบแผนการทดลองดังนี้ ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

	สอบก่อนทดลอง	ทดลอง	สอบหลังทดลอง
	T ₁	X	T ₂
เมื่อกำหนดให้			
T ₁	แทน การทดสอบก่อนการทดลอง		
X	แทน การจัดกระทำ (Treatment)		
T ₂	แทน การทดสอบหลังการทดลอง		

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. นำข้อมูลมาเปรียบเทียบระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการสอนตามเกณฑ์ E1 / E2 (80/80)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t – test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือต่อค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนมีค่า 89.06/89.81 แสดงว่าแผนการสอนแบบร่วมมือที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 หลังเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าประสิทธิภาพของแผนการสอนแบบร่วมมือ เรื่องพระพุทธรูป ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.06/89.81 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้คือแสดงว่าแผนการสอนแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กระตุ้นและส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้จุดประสงค์การเรียนรู้และความคิดรวบยอดมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวที่เหมาะสมและตรงกับพัฒนาการตามวัยของเด็กที่เน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งวิธีการที่เป็นที่นิยมใช้คือการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮารีเยะ บิลกาญจน์ (2553:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำด้วยสระ โดยใช้แผนการ

จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำด้วยสระโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงขึ้นไปเท่ากับ 83.08/84.90 และงานวิจัยของอุษณีย์โกศา (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาและหาประสิทธิภาพเอกสารการสอนวิชาออกแบบโปรแกรมใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ที่กล่าวว่า ผลการพัฒนาวิชาการออกแบบโปรแกรมใช้คอมพิวเตอร์ช่วย ที่มีประสิทธิภาพ $E_1 = 85.21$ และ $E_2 = 86.00$ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงขึ้นไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทิศนา แชมมณี (2545:263) ที่พบว่าการเรียนแบบร่วมมือนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่างๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้น ยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาส ได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้ดีขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 หลังเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนจากการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอาจเป็นเพราะว่าการจัดกลุ่มเรียนแบบลดความสามารถ จำนวนสมาชิกไม่มากนัก คือ จำนวน 4 คน ประกอบด้วยนักเรียนเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยสมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในงานร่วมทุกคนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อความสำเร็จของงานและของกลุ่ม กิจกรรมที่หลากหลายทำให้เกิดความสนุกสนาน นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้น

ที่จะทำงานและเรียนการที่มีการช่วยเหลือกันมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาและเกิดผลงานที่ดีของกลุ่มขึ้น สมาชิกทุกคนของกลุ่มจึงมีความรู้สึกตัวตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้เรียนตามกระบวนการวิธีการสอนแบบร่วมมือ จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีดา วิทยากุล (2536: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการสอนโดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง พบว่ากลุ่มทดลองควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของสมพร ไตนวล (2537: บทคัดย่อ) กล่าวว่าไว้ว่าการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบ PSI พบว่ากลุ่มทดลองควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรับผิดชอบในการเรียน และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวคลี ศิริวาลย์ (2543 : 66) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนจากการประยุกต์รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติตามคู่มือครู

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ครูและบทบาทของครู ครูผู้สอนต้องศึกษาถึงหลักการและรูปแบบการเรียนให้เข้าใจอย่างชัดเจนเทคนิคต่าง ๆ ของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนแบบร่วมมือมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มมากขึ้น

2. การใช้เทคนิคร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนถ้าใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปริศนาความคิด (Jigsaw) ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบ ที.จี.ที. (T.G.T) จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าการใช้เทคนิคใดเทคนิคหนึ่งเพียงอย่างเดียว

3. การเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การค้นคว้าจากเอกสารในห้องสมุด การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่ม ร่วมกับการใช้ใบงานทำให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางและบทเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า โรงเรียนต้องให้บริการทั่วถึงอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

4. การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนการสอนควรมีความเป็นกัลยาณมิตรมี

ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทดลองทำวิจัยครั้งต่อไปควรได้มีการศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง

2. ควรมีการวิจัยและศึกษาตัวแปรอื่น ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เช่น การกล้าแสดงออก ความขยันหมั่นเพียร และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ทั้งนี้จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความขยันและมีพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มที่ดีขึ้น

3. ควรมีการศึกษาค้นคว้าโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับเนื้อหาอื่นในวิชาสังคมศึกษา และวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2546.

_____. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.

_____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2544.

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. รายงานวิจัยผลการดำเนินการนำร่องโครงการพัฒนาวิจัยและจริยธรรม

ข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2530.

ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ปรีดา วิทยากุล. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน1. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด, 2544.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิทย์สาสน์, 2538.

วัฒนาพร ระบับทุกข์. **เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา **“การเรียนการสอนแบบร่วมมือ”** วิทยากรย์.2 : 19 –30, 2531

อรพรรณ พรสีมา. “ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม.” ใน **การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี**. หน้า 57. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.

อุษณีย์ โภคา. **การพัฒนาและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนวิชาการออกแบบโปรแกรมใช้คอมพิวเตอร์**

ช่วยสอนสำหรับนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนา

บริหารธุรกิจ.(เอกสารวิชาการ) . 2554

ฮารีย์ะ บิลกาญจน์. **การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำด้วยสระ โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่ม**

ร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

เทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ จังหวัดปัตตานี. (เอกสารวิชาการ) , 2553

Fan, Chung-The. **Item analysis table**. New Jersey : Education Testing Service, Princeton, 1952.

Fitzpatrick. “An experimental study to investigate the effects of selected value clarifying strategies on the self concept and reading Achievement of Seventh Grade Students in Nonpublic Schools of a Large Roman Catholic Diocese,” **Dissertation Abstracts International**. 36(4) : 1994 – A ; October, 1975.

Johnson, D.W. and Johnson,R.T. “Instructional Goal Structure : Cooperative, Competitive, or Individualistic.” **Review of Educational Research**. 44 (1947) : 213 – 240.

Pracejus, E.L. “The effect of value clarification on reading comprehension,” **Dissertation Abstracts International**. 35 (4) : 2058 – A ; October, 1974.

Raths, Louis and others.**Value and teaching**.Printice in the United States of Americas, Inc., 1966.

Scott, William A and Michael Wertheimer. **Introduction to psychological research**. 4 th ed. New York : John Wiley and Son, Inc, 1962.

Temple, A.K. “The effects of values clarification process on students view of their own and peer values,” **dissertation abstracts international**. 40(5) : 5816 – A; November, 1980.